

Leefbare dorpen:
De uitvoering 2009-2010

Provincie Noord-Brabant

**Leefbare dorpen: De uitvoering
2009-2010**

Iedereen doet mee!

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Integrale Dorpsontwikkelingsplannen	8
2.1	Wat is een IDOP	9
2.2	Ontwikkelen IDOP's	9
2.2.1	Subsidiëcriteria	9
2.2.2	Laatste/extra stappen om te komen tot een volwaardig IDOP dat voldoet aan de criteria	12
2.2.3	IDOP en het buitengebied	13
2.2.4	Subsidieregeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen' (inclusief laatste/extra stappen)	13
2.3	Uitvoering IDOP's	14
2.3.1	Subsidiëcriteria	14
2.3.2	Subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010'	15
3	Lopende projecten	16
3.1	'Innovatieve burgerinitiatieven: Brabantse Dorpen Derby'	17
3.2	Leefbaarheid van dorpen én meten effecten van beleid	17
3.2.1	Feiten in beeld	18
3.2.2	Monitoren van effecten	18
4	Personele inzet bij ontwikkelen en uitvoeren van een iDOP	20
4.1	Ontwikkelen van een IDOP	21
4.2	Uitvoeren van een IDOP	21
	Bijlagen	22

1 Inleiding

Het ministerie van VWS en de VNG definiëren leefbaarheid als volgt: "Het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten."

In Brabant wil 52,6% van de burgers door de gemeente aangesproken worden op het zorgen voor een leefbare omgeving. Dit blijkt uit het Brabantpanel-onderzoek dat is gehouden voor de publicatie van het PON-Jaarboek 2008 getiteld: 'Dubbele verwachtingen. Over de relatie tussen de lokale overheid en haar burgers' (PON, VBG 2008). Wat verstaan de geënquêteerde inwoners van Noord-Brabant onder een leefbare omgeving? Gaat het om het vegen van de eigen stoep of om problemen rond leefbaarheid die het hele dorp aangaan?

Dorpsbewoners zijn door hun eigen ervaringen en contacten uitstekend in staat aan te geven wat nodig is - nu en in de toekomst - om hun dorp leefbaar te houden of te maken. Het betrekken van bewoners bij het opstellen van leefbaarheidsplannen is dan ook van groot belang. Door een aantal ontwikkelingen staat de leefbaarheid in de Brabantse dorpen nog steeds onder druk. Denk hierbij aan het gebrek aan starterswoningen, het verdwijnen van de laatste supermarkt, het dorps huis dat niet meer aan de eisen van deze tijd voldoet en het in snel tempo afnemen van het aantal bedrijven binnen de agrarische sector.

De provincie Noord-Brabant wil, ook in aansluiting op de reconstructieplannen, de leefbaarheid in Brabant versterken door het stimuleren van het ontwikkelen en uitvoeren van integrale dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's) door gemeenten. Daarbij wordt samen met bewoners naar alle facetten van de toekomst van een dorp gekeken. Een IDOP bevat een integrale analyse van economische, ecologische, ruimtelijke, sociaal-culturele factoren én daarop gebaseerde concrete maatregelen. De provincie stimuleert deze integrale benadering en het feit dat bewoners een actieve bijdrage leveren. Dit past binnen de ambitie om iedereen uit te dagen mee te doen aan de samenleving.

In 2008 konden gemeenten voor het eerst gebruik maken van de subsidieregeling 'Leefbare dorpen'. Er zijn 34 aanvragen gehonoreerd voor het ontwikkelen van een IDOP en 6 voor het uitvoeren van een IDOP. Uit regionaal bestuurlijke overleggen, evaluaties door accountmanagers en werkbezoeken blijkt dat het provinciaal beleid aansluit op de ontwikkelingen in Brabant. De gemeenten willen in samenspraak met bewoners steeds meer op een integrale, gebiedsgerichte en toekomstgerichte wijze werken aan de leefbaarheid van de Brabantse

dorpen. Het werken met IDOP's heeft dan ook de voorkeur boven het werken met verschillende subsidieregelingen voor kleine projecten. Hiermee wordt versnippering tegengegaan.

Voor de provincie is bovenstaande voldoende reden om het werken met IDOP's ook in 2009-2010 verder te stimuleren. Op basis van de ervaringen in 2008 hebben we het uitvoeringsprogramma 2009-2010 bijgesteld. Voor het versterken van de leefbaarheid in dorpen stelde de provincie in de Bestuursperiode 2007-2011 € 27 miljoen beschikbaar. Voor 2009-2010 zetten we € 20 miljoen in via twee hoofdlijnen:

- Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen
- Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen

Ook wil de provincie graag een rol vervullen in het delen van kennis en opgedane ervaringen. De kennis die er al is stelt de provincie beschikbaar, zodat de gemeenten van elkaar kunnen leren en het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden.

De provinciale commissie Zorg Welzijn en Cultuur heeft op 11 januari 2008 met de startnotitie 'Leefbare dorpen en wijken' ingestemd. De notitie beschrijft de probleemanalyse van de leefbaarheid in Brabantse dorpen, de rol van de provincie en het voorstel om drie lijnen uit te werken die bijdragen aan leefbare dorpen. Deze lijnen zijn verder uitgewerkt in de kaderstellende notitie 'Leefbare dorpen'. Hierin staan de subsidiecriteria beschreven, wat de beoogde effecten van het beleid zijn en welke instrumenten we willen inzetten. De kaderstellende notitie is op 18 april 2008 door Provinciale Staten vastgesteld. Beide notities zijn te downloaden via www.brabant.nl.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat nader in op de subsidieregeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010' en de subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010'. Bij elke regeling staat een beschrijving van de subsidiecriteria. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de lopende projecten toegelicht, zoals het in 2008 gestarte project 'Brabantse Dorpen Derby' (lijn 3 in de kaderstellende notitie), 'feiten in beeld' en de monitor. Hoofdstuk 4 gaat in op de wijze waarop ambtenaren van de afdeling Zorg en Welzijn worden ingezet.

2

Integrale Dorpsontwikkelingsplannen

- 2.1 Wat is een IDOP
- 2.2 Ontwikkelen IDOP's
 - 2.2.1 Subsidiecriteria
 - 2.2.2 Laatste/extra stappen om te komen tot een volwaardig IDOP dat voldoet aan de criteria
 - 2.2.3 IDOP en het buitengebied
 - 2.2.4 Subsidieregeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen' (inclusief laatste/extra stappen)
- 2.3 Uitvoering IDOP's
 - 2.3.1 Subsidiecriteria
 - 2.3.2 Subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010'

2.1 Wat is een IDOP

Bij een Integraal Dorpsontwikkelingsplan (IDOP) kijken bewoners samen met de gemeente naar de toekomst van hun dorp. Wat is er nodig om de leefbaarheid nu en over pakweg tien jaar te verbeteren of tijdens deze periode te behouden? Een en ander leidt tot een uitvoeringsprogramma met aandachtspunten voor de korte, middellange en lange termijn.

Leefbaarheid komt tot uiting in vier aspecten: economische, ecologische, ruimtelijke en sociaal-culturele aspecten. Leefbaarheid wordt versterkt als men samenhangend investeert in deze vier aspecten, waardoor er een duurzaam evenwicht kan ontstaan.

Bij het 'samenhangend investeren' kun je denken aan de volgende voorbeelden:

- Men wil in het dorp een nieuwe multifunctionele accommodatie of dorpshuis bouwen. In dat geval moet eerst onderzocht worden hoe de betrokken organisaties en verenigingen al samenwerken en gaan samenwerken. Ze komen straks immers onder één dak. Wat zijn de wensen voor de toekomst van verschillende betrokken partijen? Pas na een dergelijk onderzoek kan men gaan investeren in de ruimtelijke vertaling.
- Het aantal mensen met een functiebeperking in een dorp neemt toe. In dat geval zal er meer geïnvesteerd moeten worden in het toegankelijk en bereikbaar maken van openbare voorzieningen en accommodaties in het dorp.
- Het investeren in een groene leefomgeving, zoals een 'ommetje' en speelbossen, bevordert de gezondheid of meer bewegen.

2.2 Ontwikkelen IDOP's

Voor de helft van de Brabantse dorpen is inmiddels (bijna) een IDOP opgesteld. De provincie wil het maken van IDOP's stimuleren voor dorpen waarvoor nog geen IDOP gemaakt is, maar waar daar wel behoefte aan is. Ze wil dit doen door een financiële bijdrage te leveren. De criteria daarvoor zijn gebaseerd op het bestuursakkoord 2007-2011. Indien een gemeente een met een IDOP vergelijkbaar instrument wil inzetten dat voldoet aan de onderstaande criteria, dan kan de provincie ook hiervoor subsidie verlenen. Ook het actualiseren van een bestaande IDOP met subsidie is mogelijk.

2.2.1 Subsidiecriteria

Bewoners doen mee

Een IDOP is een plan van onderop. Bewoners geven aan wat nu en in de toekomst nodig is om de leefbaarheid te versterken of te onderhouden. Zij weten immers als geen ander wat er speelt in hun dorp. Vervolgens wordt getoetst in hoeverre de door bewoners aangedragen oplossingen politiek en financieel haalbaar zijn. Dorpsraden of sleutelfiguren (bewoners die de actuele

ontwikkelingen binnen het dorp goed kennen) spelen een belangrijke rol bij het ontwikkelen van een IDOP. Via bewonersbijeenkomsten, interviews, enquêtes of op een andere wijze wordt het gehele dorp bevraagd. Inwoners in al hun diversiteit moeten hun zegje kunnen doen en mee bepalen hoe het IDOP er uit komt te zien. Jonge en oude mensen, mensen met een beperking en mensen uit etnische minderheden moeten meedoen en meedenken.

Door grote betrokkenheid van bewoners wordt het IDOP een authentieke weergave van de leefbaarheid, zoals de bevolking die ervaart en graag ziet. De actieve inzet bevordert dat bewoners zich medeverantwoordelijk (gaan) voelen voor de toekomst van hun dorp en dat ze een deel van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma op zich willen nemen.

Beeld van het dorp: kwantitatieve gegevens en beleidsnotities

Wat voor kwantitatieve gegevens zijn er beschikbaar op economisch, ecologisch, ruimtelijk en sociaal-cultureel gebied? Zijn er cijfers over het aantal voorzieningen (inclusief zorg, cultuur en welzijn), aantal woningen, aantal bedrijven, werkgelegenheid, inkomen, bereikbaarheid, sociale veiligheid, verenigingen en demografische situatie? En zijn er prognoses beschikbaar? Wordt er rekening gehouden met demografische ontwikkelingen? Delen van Nederland krijgen de komende decennia te maken met demografische krimp. De tendens van verstedelijking zet door. Bevolkingsafname is een nieuw verschijnsel, omdat de bevolking eeuwenlang alleen maar groeide. Bij het maken van het IDOP is het belangrijk te weten wat de prognoses zijn voor de bevolkingsgroei of krimp in het dorp voor de komende decennia.

Ten slotte is het belangrijk te achterhalen welke beleidsnota's, analyses, rapporten en monitors reeds gemaakt zijn die van toepassing zijn op de ontwikkelingen in een dorp. Beleidsnota's kunnen als kader dienen of ter informatie meegenomen worden in het traject. Hierbij kan gedacht worden aan het WMO-beleidsplan, de woonvisie of structuurvisie.

Verdere aandachtspunten:

- Bijna alle Brabantse gemeenten zijn inmiddels ouderenproof. Dat betekent dat er een rapport ligt waarin is aangegeven hoe ouderen aankijken tegen hun gemeente, hun plek binnen de samenleving, de voorzieningen en welke maatregelen gewenst zijn om problemen op te lossen. Dit rapport biedt waardevolle inbreng voor het IDOP.
- Het is belangrijk de uitkomsten van de reconstructieplannen te betrekken bij de integrale analyse en planvorming.

Beleving van het dorp door bewoners

Hoe ervaren bewoners de leefbaarheid van het dorp? Wat zijn sterke en zwakke punten? Sluit de huidige woningvoorraad aan bij de woningbehoefte van de verschillende doelgroepen (woningdifferentiatie)? Welke potentiële uit- of

inbreidingslocaties kent het dorp? Heeft het dorp een centrale plek waar de mensen uit het dorp elkaar kunnen ontmoeten? Zijn er verkeersknelpunten? Past de huidige bedrijvigheid in de kern? Waar liggen kansen voor het creëren van meer werkgelegenheid? Zijn de bewoners tevreden over de voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn? En over de winkelveorzieningen? Wat zijn de belangrijkste kwaliteiten van het landelijke gebied?

Om inzicht te krijgen in de wijze waarop het dorp beleefd wordt door de bewoners kunnen bovenstaande vragen gesteld worden tijdens bewonersbijeenkomsten, interviews, in enquêtes of op een andere wijze. Naast het in beeld brengen van huidige wensen is het ook belangrijk te kijken naar de toekomst. Wat willen de bewoners over tien jaar gerealiseerd zien?

Analyse van de situatie

Wat zijn de grootse probleem- en verbeterpunten op economisch, ecologisch, ruimtelijk en/of sociaal-cultureel gebied? Wat zijn de sterke kanten van het dorp, waar is men trots op? Welke oplossingen zijn er? Op basis van het beeld en de beleving van het dorp wordt een analyse gemaakt en/of een visie opgesteld. De analyse/visie beschrijft de wijze waarop de leefbaarheid in het dorp de komende jaren verbeterd of onderhouden kan worden. Er zal getoetst worden in hoeverre de visie politiek en financieel haalbaar is. Hierbij is ook een goede afstemming op gemeentelijk of regionaal niveau belangrijk. Sommige voorzieningen zijn te groot voor een dorp, maar kunnen wel gerealiseerd worden op gemeentelijk, regionaal of subregionaal niveau.

Actieplan

In het actieplan gaat het om het systematisch beschrijven van actiepunten en hun onderlinge samenhang. Wat heeft de prioriteit? Wat zijn de kosten en baten? Wat zijn de afbreukrisico's? Wie neemt welke taak op zich en wanneer? Niet alleen de overheid en welzijnsinstellingen zijn verantwoordelijk voor leefbaarheid. Ook woningcorporaties, bedrijfsleven, zorginstellingen en onderwijs houden zich in toenemende mate met het thema bezig. In het actieplan is het belangrijk aan te geven welke organisaties een rol kunnen en willen spelen bij de uitvoering. Ook de rol en inbreng van bewoners wordt beschreven. Het leggen van 'nieuwe verbindingen' kan hierbij een uitdaging zijn. Is nagedacht over onconventionele en innovatieve oplossingen om voorzieningen te realiseren? Niet altijd is subsidie mogelijk of toereikend. In veel gevallen zijn er ook andere opties te bedenken, zoals het inschakelen van marktpartijen of corporaties om voorzieningen te realiseren. Door het gebruik van nieuwe technologieën op het gebied van zorg ('slimme zorg') kunnen chronisch zieken en ouderen langer zelfstandig blijven wonen en functioneren.

2.2.2 Laatste/extra stappen om te komen tot een volwaardig IDOP dat voldoet aan de criteria

Laatste stappen

Sommige gemeenten hebben al stappen gezet om te komen tot een IDOP. De provincie wil ook het zetten van de 'laatste stappen' om te komen tot een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan stimuleren. Zo kan de gemeente een integrale analyse van het dorp gemaakt hebben, maar is er nog geen uitvoeringsprogramma gemaakt. Ook kunnen de wensen en behoeften van bewoners (beleving van het dorp) in kaart zijn gebracht, terwijl nog geen analyse van de situatie heeft plaatsgevonden. Of er is nog niet getoetst in hoeverre de wensen politiek haalbaar zijn. De provincie wil een financiële bijdrage leveren aan het zetten van de laatste stappen als duidelijk gemaakt kan worden dat dat leidt tot een product dat voldoet aan de hierboven beschreven subsidiecriteria.

Extra stappen/sociaal-culturele inhaalslag

Zoals eerder aangegeven: het evenwicht tussen de economische, ecologische, ruimtelijke en sociaal-culturele aspecten is belangrijk bij het versterken of behouden van de leefbaarheid in dorpen. Het komt ook voor dat er al een IDOP is opgesteld, maar dat de gemeente van mening is dat de sociaal-culturele aspecten nog onvoldoende aan de orde zijn komen. Er is in dat geval de wens om een 'sociaal-culturele inhaalslag' te maken. Het kan zijn dat de bewoners nader bevestigd moeten worden op sociaal-culturele thema's (suggesties zie bijlage 3). Of men moet nog kwantitatieve gegevens verzamelen of beleidsstukken analyseren op de sociaal-culturele thema's.

Als er al een bestaand IDOP ligt, dan moet dit na deze inhaalslag wel aangepast worden. Heeft de sociaal-culturele inhaalslag invloed op de analyse zoals beschreven in het bestaande IDOP? Zo kan uit de sociaal-culturele analyse blijken dat er behoefte is aan een informatie- en adviespunt WMO in het dorp of een huiskamerproject voor eenzame ouderen. Op welke wijze kan dit meegenomen worden in het plan om het dorps huis te renoveren, zoals beschreven in het bestaande IDOP? Als er behoefte blijkt te zijn aan meer buitenactiviteiten in het dorp, hoe kan dat meegenomen worden in het bestaande plan voor herinrichting van het plein in het centrum? Ook de acties die zijn geformuleerd rond de sociaal-culturele aspecten moeten toegevoegd worden aan de acties die staan beschreven in het bestaande IDOP. Wat voor consequenties heeft dit voor het tijdspad? Zijn er andere partners die nu aan tafel moeten schuiven? Verandert de prioritering?

Gemeenten geven vaak aan dat het niet gelukt is jongeren een actieve bijdrage te laten leveren aan het ontwikkelen van het IDOP. Zo waren de jongeren afwezig bij de bewonersbijeenkomsten / dorpsgesprekken. Jongeren hebben ook wensen voor of belangen bij niet-jeugdspecifieke thema's als vervoer, gebruik accommodaties, cultuurhistorie, verkeersveiligheid. Het kan zijn dat deze onvoldoende belicht zijn. Ook in dat geval is een 'inhaalslag' belangrijk.

2.2.3 IDOP en het buitengebied

Het is belangrijk de inwoners van het buitengebied te betrekken bij het (door)ontwikkelen van het IDOP.

Indien de gemeente het buitengebied erkent als een aparte kern dan kan er een aanvraag ingediend worden voor het ontwikkelen van een IDOP dat alleen geldt voor het buitengebied.

2.2.4 Subsidieregeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen' (inclusief laatste/extra stappen)

- Alle dorpen/kernen komen in aanmerking voor deze subsidie. Er zit geen limiet aan het aantal aanvragen per gemeente.
- Aanvragen kunnen ingediend worden door gemeenten en dorpsraden. De dorpsraad moet geregistreerd staan als rechtspersoon en er dient te worden aangetoond dat dit project wordt ondersteund door de gemeente waaronder de dorpsraad valt.
- De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.
- De projecten dienen twee jaar na afgifte van de verleningsbeschikking te zijn afgerond.
- Het subsidieplafond is € 1 miljoen.
- Er is sprake van cofinanciering van ten minste 50%.

'Ontwikkelen IDOP'

- Per nieuw op te stellen (of te actualiseren van een) IDOP is de subsidie maximaal € 30.000,-. Het minimale bedrag is € 5000,-.

'Laatste/ extra stappen om te komen tot een volwaardige IDOP'

- Het maximale subsidiebedrag is € 10.000,-. Het minimale bedrag is € 3000,-.

Zie verder bijlage 1.

2.3 Uitvoering IDOP's

De provincie vindt het erg belangrijk dat het niet bij plannen blijft, maar dat IDOP's ook uitgevoerd worden. Naast het geven van financiële ondersteuning, wil de provincie hieraan bijdragen door mee te denken over de aanpak, door het IDOP af te stemmen met het provinciale beleid en door het delen van opgedane kennis en ervaring.

Wij doen dit door:

1. Advies accountmanagers

De accountmanager Zorg/Welzijn van de betreffende regio is het eerste aanspreekpunt voor de gemeenten. Hij/zij zorgt ervoor dat de gemeente over voldoende informatie beschikt om een verzoek om advies te doen voor het uitvoeren van een IDOP (zie verder hoofdstuk 4). Een verzoek om advies gaat vooraf aan een subsidieaanvraag.

2. Het integraal toetsen van een IDOP (inclusief actieplan) binnen de provincie

Tweewekelijks vindt er een overleg plaats waarbij de diverse provinciale directies samenkomen in het AdviesTeam Projecten. Het IDOP dat door de gemeente wordt ingediend (bij het verzoek om advies), wordt gezamenlijk becommentarieerd en vervolgens getoetst. Op basis hiervan wordt er samen met de gemeente naar oplossingen voor knelpunten gezocht en wordt actief nagegaan waar financieringsmogelijkheden liggen. De uitkomsten hiervan kunnen door de gemeenten gebruikt worden bij het opstellen van een (definitieve) subsidieaanvraag.

3. Het inzetten van provinciale planbegeleiders Zorg en Welzijn

De planbegeleiders kunnen met de gemeente meedenken over de aanpak van een (definitieve) aanvraag voor het uitvoeren van een IDOP en de afstemming met het provinciale beleid vergemakkelijken (zie verder hoofdstuk 4).

4. Cofinanciering

De provincie cofinancieert de uitvoering van de onderdelen van de IDOP's die in de komende twee jaar gerealiseerd kunnen worden. Daarbij moet 50% van de geplande acties gericht zijn op sociaal-culturele aspecten.

2.3.1 Subsidiecriteria

Aan een aanvraag voor een bijdrage in de uitvoering van een IDOP stellen wij de hieronder beschreven voorwaarden.

Het IDOP dient te voldoen aan de volgende subsidiecriteria (toelichting zie 2.2.1):

- Bewoners doen mee
- Beeld van het dorp
- Beleving van de kern

- Analyse van de situatie
- Actieplan (inclusief begroting)

Het uitvoeringsprogramma voldoet aan de volgende subsidiecriteria:

Bewoners doen mee

Leefbaarheid is een taak van zowel de bewoners als van de gemeente en maatschappelijke organisaties. Ook bij de uitvoering moeten de bewoners betrokken worden. Vanzelfsprekend zal hier bij het ene project (met name sociaal-culturele projecten) meer sprake van zijn dan bij andere projecten.

Minimaal 50% van de geplande maatregelen moet gericht zijn op sociaal-culturele aspecten

We willen stimuleren dat sociaal-culturele aspecten voldoende worden meegenomen in een IDOP. Minimaal 50% van de geplande maatregelen moet gericht zijn op sociaal-culturele aspecten. Dit hoeft niet 50% van het totaal ingediende bedrag te zijn.

Uitvoeringsgereedheid

Projecten moeten binnen twee jaar na afgifte van de beschikking gerealiseerd zijn.

Belangrijk is dat de ervaringen die opgedaan worden voor anderen beschikbaar komen. Op de website van de provincie kunt u goede voorbeelden aanvragen c.q. downloaden (www.brabant.nl). Verder wordt gedacht aan het opstellen van publicaties en het organiseren van bijeenkomsten gericht op kennisuitwisseling. Van de gemeenten wordt hiervoor medewerking verwacht. Ook wordt een vragenlijst ten behoeve van een monitor afgenomen waar gemeenten aan moeten meewerken (zie 3.2.2).

2.3.2 Subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010'

- Het subsidieplafond is € 19 miljoen.
- Per uit te voeren IDOP is de subsidie maximaal € 1 miljoen. Het minimale bedrag is € 200.000.
- Er is sprake van cofinanciering van ten minste 50%.
- Alle dorpen/kernen die een IDOP hebben opgesteld komen in aanmerking voor deze subsidie.
- Aanvragen kunnen alleen ingediend worden door gemeenten (dus niet door een dorpsraad).
- De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.
- De projecten dienen binnen twee jaar na afgifte van de beschikking afgerond te zijn.

Zie verder bijlage 2.

3

Lopende projecten

- 3.1 'Innovatieve burgerinitiatieven: Brabantse Dorpen Derby'
- 3.2 Leefbaarheid van dorpen én meten effecten van beleid
 - 3.2.1 Feiten in beeld
 - 3.2.2 Monitoren van effecten

3.1 'Innovatieve burgerinitiatieven: Brabantse Dorpen Derby'

Naast het financieren van (grote) projecten die voortkomen uit de dorpsontwikkelingsplannen heeft de provincie in 2008 bewust gekozen voor het ontwikkelen van een lijn die zich direct richt op de participatie van burgers: krachten in de samenleving aanboren en ambities en ondernemingszin van burgers benutten om de leefbaarheid te bevorderen. In de praktijk is gebleken dat juist door het ondersteunen van spontane vormen van gemeenschapszin veel voor elkaar kan worden gebracht. Dit traject is omgedoopt tot 'De Brabantse Dorpen Derby', die in de plaats komt van 'Parels van Brabant'. De doelstelling van het project is om burgers in de Brabantse dorpen uit te dagen om zich in te zetten voor de leefbaarheid van hun dorp. Door het ondersteunen, zichtbaar en overdraagbaar maken van een aantal voorbeeldprojecten kunnen groepen burgers elkaar inspireren.

De Dorpen Derby bestaat uit twee fases. In fase 1 is de Dorpen Derby bekend gemaakt om zoveel mogelijk initiatieven los te maken. Tot 1 januari 2009 konden burgers hun creatieve ideeën of projecten gericht op hun eigen leefomgeving aanmelden via de website www.brabant.nl/dorpenderby. De Dorpen Derby begon met een zoektocht naar de meest originele en inspirerende ideeën en projecten van burgers, gericht op de verbetering van hun leefomgeving. De criteria daarbij waren: burgerinitiatief, gericht op leefbaarheid, vernieuwend/ origineel, inspirerend voor anderen en geen éénmalige actie. Er werden tien projecten genomineerd voor de eindstrijd. Deze werden zoveel mogelijk gekozen uit verschillende sectoren (dus ook economie, milieu, sport, cultuur) en doelgroepen (met name ook jongeren). In 2009-2010 kunnen burgers zich niet meer aanmelden met nieuwe projecten!

In fase 2, die gestart is in januari 2009, staat de strijd centraal tussen de 10 genomineerde projecten.

Begin februari 2009 werden 10 projecten door de vakjury genomineerd en wordt gestart met de (verdere) uitvoering van het project. De 10 genomineerden ontvangen hiervoor ieder een bedrag van € 10.000. Ze gaan tevens hun project promoten en de strijd voor de hoofdprijs aan. Bezoekers van de website kiezen uiteindelijk de winnaar van de Brabantse Dorpen Derby. Die zal begin juni 2009 bekend gemaakt worden. Ook Omroep Brabant besteedt aandacht aan de wedstrijd.

3.2 Leefbaarheid van dorpen én meten effecten van beleid

Om na te gaan hoe het gesteld is met de leefbaarheid in de Brabantse dorpen en welke ideeën de Brabanders zelf hebben als het gaat om de leefbaarheid in hun eigen dorp zijn er in 2008 twee instrumenten ontwikkeld c.q. ingezet:

- het samenstellen van factsheets;
- het opstellen van een monitor.

3.2.1 Feiten in beeld

De provincie wil een kernachtig overzicht bieden van actuele feiten en cijfers over alle aspecten die met leefbaarheid in Brabant te maken hebben. Als instrument is gekozen voor een factsheet. Zowel objectieve als subjectieve gegevens worden opgenomen, voor zover beschikbaar. De factsheets zijn bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in leefbaarheid in Brabant. Bronnen zijn onder andere Sociale Atlas Brabant, CBS, Ruimtelijk Planbureau, VROM, SCP, NICIS, GGD-Woononderzoek, PON onderzoek en de provincie Noord-Brabant. Onderwerpen van de afzonderlijke factsheets zijn: wat is leefbaarheid, Brabant en zijn inwoners, voorzieningen, relatie burger en overheid, wonen en woonomgeving, werken, welzijn en sociale cohesie, verkeer en vervoer, veiligheid, cultuur, recreatie, natuur en milieu, buitengebied, prognoses (bevolking), doelgroepen: ouderen en jongeren.

In 2009 verschijnen de eerste factsheets. In 2009-2010 worden maandelijks nieuwe factsheets gemaakt.

3.2.2 Monitoren van effecten

Deze bestuursperiode kunnen diverse lokale projecten gericht op de leefbaarheid rekenen op provinciale steun: IDOP's, sociaal-culturele inhaalslag, projecten in het kader van de Dorpen-Derby, wijkprojecten en wijkontwikkelingsplannen.

Om inzicht te krijgen in de effecten van de provinciale steun van lokale projecten is inzicht nodig in de startsituatie, in tussentijdse resultaten en in het eindresultaat. In 2008 heeft het PON daartoe op verzoek van de provincie een monitor ontwikkeld. De planbegeleiders nemen bij de projectaanvrager (gemeenten en/of dorpsraden) een vragenlijst af bij de start, tussentijds en op het eind van het project. De gevraagde gegevens kunnen door de aanvragers relatief eenvoudig geleverd worden. De projectaanvrager dient hier zijn medewerking aan te verlenen.

4

Personele inzet bij ontwikkelen en uitvoeren van een iDOP

- 4.1 Ontwikkelen van een IDOP
- 4.2 Uitvoeren van een IDOP

De gemeenten kunnen ook in de periode 2009-2011 een beroep doen op de inzet en deskundigheid van de provinciale ambtenaren van het bureau Zorg en Welzijn, te weten accountmanagers en planbegeleiders.

4.1 Ontwikkelen van een IDOP

Taak accountmanagers Zorg en Welzijn

De accountmanagers functioneren als de inhoudelijke schakel tussen gemeenten en de provincie op het terrein van wonen, zorg en welzijn (onder ander leefbaarheid, slimme zorg, WMO etc.). Ze bezoeken twee keer per jaar de Brabantse gemeenten in hun regio. Als de gemeente een aanvraag voor het ontwikkelen van een IDOP wil doen, dan is de accountmanager Zorg/Welzijn het eerste aanspreekpunt. Hij/zij zorgt ervoor dat de gemeente over voldoende informatie beschikt om een aanvraag te doen, deelt kennis en verwijst door. De gemeente neemt zelf het initiatief, vraagt aan en houdt gedurende het hele proces zelf de verantwoordelijkheid voor het project.

Raadpleeg de website om te zien wie de accountmanager is in uw gemeente.

4.2 Uitvoeren van een IDOP

Taak accountmanagers en planbegeleiders Zorg en Welzijn

Als de gemeente een aanvraag wil doen voor het uitvoeren van een IDOP, dan is de accountmanager het eerste aanspreekpunt. Hij/zij zorgt ervoor dat de gemeente over voldoende informatie beschikt om een verzoek om advies te doen. Wanneer bij het verzoek om advies een IDOP (inclusief uitvoeringsprogramma) wordt voorgelegd aan de provincie (AdviesTeam Projecten), dan wordt bekeken of het een volwaardig IDOP is en of het uitvoeringsgereed is (zie 2.3). De accountmanager geeft advies aan het AdviesTeam Projecten. Hier houdt de taak van de accountmanager op. Vanaf dit moment neemt de planbegeleider het stokje over.

Als het IDOP niet volwaardig of uitvoeringsgereed is, kan de planbegeleider ondersteuning bieden. Deze ondersteuning kan bestaan uit bemiddeling, organisatie van bijeenkomsten, afstemming met andere beleidsterreinen enz. Het uiteindelijke resultaat en de (definitieve) subsidieaanvraag worden getoetst door de provincie. Op basis daarvan kunnen toestemming voor uitvoering en de bijbehorende financiering verleend worden. In dit laatste stadium blijft de planbegeleider het aanspreekpunt. De planbegeleider heeft daarnaast de taak om de vragenlijst ten behoeve van de monitor bij de projectaanvrager af te nemen bij de start, tussentijds en aan het eind van het project (zie 3.2.2.).

Bijlagen

Bijlage 1: Subsidierегeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen'

Onderwerp Subsidierегeling 'Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010'

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;

- Gelet op de Wet inrichting landelijk gebied;
- Gelet op artikel 2 en 19 van de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied 2007;
- Overwegende dat in het provinciaal Bestuursakkoord 2007-2011, waarbij in de programmatische Perspectiefrijke Brabant de kaders zijn vastgesteld voor de provinciale inzet op het thema leefbaarheid;
- Overwegende dat de startnotitie 'Leefbare dorpen en wijken' op 11 december 2007 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld (ZWC 0633);
- Overwegende dat de kaderstellende notitie 'Leefbare dorpen' op 18 april 2008 door Provinciale Staten is vastgesteld (ZWC 0652);
- Overwegende dat versterken van leefbaarheid in dorpen in beginsel een verantwoordelijkheid is van gemeenten;
- Overwegende dat de provincie vanuit haar rol als middenbestuur de leefbaarheid in de Brabantse dorpen wil versterken door de ontwikkeling van integrale dorpsontwikkelingsplannen te stimuleren;
- Overwegende dat de provincie hieraan financieel wil bijdragen;

besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Dorp: als zodanig door de gemeente benoemd gebied binnen een gemeente;
- b. Dorpsraad: door de gemeente erkende georganiseerde groep burgers met rechtspersoonlijkheid, die zich inzet voor de belangen van de mededorpsbewoners;
- c. Integraal dorpsontwikkelingsplan: plan waarin bewoners samen met de gemeente kijken wat er nodig is om de leefbaarheid binnen nu en pakweg tien jaar te verbeteren of te behouden in een dorp;
- d. Integraal: gericht op sociaal-culturele, ecologische, economische en ruimtelijke aspecten;
- e. Laatste stap of extra stap integraal dorpsontwikkelingsplan: stap die nog gezet moet worden om te komen tot een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan dat voldoet aan de door de provincie gestelde subsidiecriteria;
- f. Leefbaarheid: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg, welzijns- en gemakdiensten;
- g. Monitor: instrument dat de effecten van de provinciale bijdrage aan projecten inzichtelijk maakt;

- h. Buitengebied: begrip uit de ruimtelijke ordening dat betrekking heeft op grond buiten de bebouwde kommen van steden en dorpen.

Artikel 2. Subsidieerbare activiteiten

1. Subsidie kan aan gemeenten en dorpsraden worden verleend voor projecten gericht op het versterken van de leefbaarheid in een dorp of in door de gemeente erkend afzonderlijk buitengebied.
2. Een project heeft betrekking op:
 - a. het ontwikkelen van een integraal dorpsontwikkelingsplan;
 - b. het zetten van een laatste of extra stap om te komen tot een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan.

Artikel 3. Doelgroep

1. Subsidie kan worden aangevraagd door een dorpsraad en een gemeente.
2. Met betrekking tot de indiening van een aanvraag door een dorpsraad dient te worden aangetoond dat dit project wordt ondersteund door de gemeente waaronder de dorpsraad valt.

Artikel 4. Subsidieerbare kosten

1. Voor het ontwikkelen van een integraal dorpsontwikkelingsplan, genoemd in artikel 2, tweede lid, onder a, bedraagt het maximale subsidiebedrag € 30.000,- en het minimale subsidiebedrag is € 5.000,-.
2. Voor het zetten van een laatste of extra stap om te komen tot een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan, genoemd in artikel 2, tweede lid, onder b, bedraagt het maximale subsidiebedrag € 10.000,- en het minimale subsidiebedrag is € 3.000,-.
3. De kosten die voor subsidie in aanmerking komen zijn proces-, ontwikkel-, activiteiten- en publiciteitskosten, waaronder (loon)kosten van eigen medewerkers en vrijwilligers a € 65,00 per uur en (loon)kosten van externen.
4. De volgende kosten zijn niet subsidiebaar:
 - a. kosten die voortkomen uit reguliere werkzaamheden binnen een gemeente of dorpsraad;
 - b. kosten voor aanschaf van roerende zaken;
 - c. kosten voor aanschaf van onroerende zaken.
5. De cofinanciering door aanvrager of derden bedraagt ten minste 50% van de begroting.

Artikel 5. Subsidieaanvraag

1. Subsidieaanvragen kunnen vanaf 18 februari 2009 tot uiterlijk 1 september 2010 bij Gedeputeerde Staten worden ingediend.
2. De aanvraag, zoals bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van:
 - a. een gespecificeerde begroting van het totale project;
 - b. een projectplan;
 - c. een specificatie van de kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd uitgesplitst naar besteding per jaar;

- d. een positieve verklaring van de gemeente waaruit blijkt dat de aanvraag van de dorpsraad wordt ondersteund.
3. Binnen 10 werkdagen dient een niet complete aanvraag aangevuld te zijn.
4. De datum waarop de aanvullingen door Gedeputeerde Staten zijn ontvangen geldt als datum van ontvangst.
5. Complete subsidieaanvragen worden op volgorde van binnenkomst in behandeling genomen.
6. Het aantal in te dienen aanvragen door gemeenten en dorpsraden is niet gelimiteerd.

Artikel 6. Voorwaarden voor subsidie

1. Voor het verkrijgen van subsidie voor projecten, zoals genoemd in artikel 2, eerste lid gelden de volgende voorwaarden:
 - a. geen subsidie kan worden aangevraagd indien reeds een aanvraag om subsidie is toegekend op basis van de subsidieregeling 'Leefbaarheid; Wijkprojecten/plannen Noord-Brabant 2009-2010' of de subsidieregeling 'Leefbare wijken 2008';
 - b. het project sluit aan op provinciaal beleid, te beoordelen door Gedeputeerde Staten;
 - c. het project wordt gekenmerkt door een in opzet en tijd duidelijk afgebakend geheel van activiteiten en is weergegeven in een projectplan;
 - d. het project heeft duidelijke, realistische en meetbare doelstellingen;
 - e. het project is overdraagbaar;
 - f. de aanvrager is bereid om de behaalde projectresultaten in het kader van verspreiding van good practices te presenteren op provinciale bijeenkomsten;
 - g. bij publiciteit over het project wordt bekend gemaakt dat het project gedeeltelijk mogelijk is gemaakt door een subsidie van de provincie Noord-Brabant;
 - h. de aanvrager vult bij de start en aan het einde van het project een vragenlijst in ten behoeve van een monitor;
 - i. binnen twee maanden na toekenning van de subsidie moet met de uitvoering van het project zijn gestart;
 - j. de projecten dienen twee jaar na afgifte van de verleningsbeschikking te zijn afgerond.
2. Voor het verkrijgen van subsidie voor een integraal dorpsontwikkelingsplan, genoemd in artikel 2, tweede lid, onder a en b, beschrijft de aanvraag de wijze waarop de volgende punten in kaart gebracht of gerealiseerd worden:
 - a. bewoners doen mee;
 - b. beeld van het dorp;
 - c. beleving van het dorp door de bewoners;
 - d. analyse van de situatie;
 - e. actieplan.

Artikel 7. Subsidieverlening

1. Gedeputeerde Staten nemen binnen dertien weken na indiening een besluit op de aanvraag.
2. Indien zich een omstandigheid voordoet, inhoudende dat het besluit op de aanvraag niet binnen dertien weken kan worden genomen, dan wordt de aanvrager hiervan voor afloop van de termijn in kennis gesteld.

3. Bij deze kennisgeving wordt een redelijke termijn genoemd, waarbinnen de beschikking tegemoet kan worden gezien.
4. De redelijke termijn als bedoeld in het derde lid bedraagt ten hoogste acht weken.
5. Gedeputeerde Staten kunnen besluiten om ten aanzien van bepaalde aanvragen advies in te winnen van deskundigen.
6. In de beslissing op de aanvraag wordt melding gemaakt van het advies.

Artikel 8. Subsidievaststelling

De aanvraag tot subsidievaststelling vindt plaats zoals vermeld in artikel 14 van de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied 2007.

Artikel 9. Intrekking

De subsidieregeling Leefbare dorpen 2008 wordt ingetrokken.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst en vervalt met ingang van 1 januari 2011.

Artikel 11. Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling ‘Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010’.

’s-Hertogenbosch, 17 februari 2009
Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter	de secretaris
J.R.H. Maij-Weggen	drs. W.G.H.M. Rutten

Toelichting bij de ‘Subsidieregeling Ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010’

Algemeen

In de programmalijn Perspectiefrijik Brabant, die onderdeel uitmaakt van het provinciaal bestuursakkoord 2007-2011 zijn kaders vastgesteld voor provinciale inzet op het thema leefbaarheid. In 2008 hebben gemeenten voor het eerst gebruik gemaakt van de subsidieregeling ‘Leefbare dorpen 2008’. Op basis van ervaringen die zijn opgedaan met deze subsidieregeling is besloten de subsidieregeling ‘Leefbare dorpen 2008’ voor de jaren 2009 en 2010 aan te passen en is het uitvoeringsprogramma ‘Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010’, bijgesteld. Dit uitvoeringsprogramma ‘Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010’ is tegelijk vastgesteld met de onderhavige subsidieregeling ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010.

De provincie wil door middel van het beschikbaar stellen van subsidie in de voorliggende subsidieregeling ontwikkelen integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010 bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in dorpen in de provincie Noord-Brabant.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 3. Doelgroep

Naast gemeenten kunnen tevens dorpsraden een aanvraag indienen via de onderhavige subsidieregeling. Bij aanvraag door een dorpsraad vindt de gehele financiële afwikkeling van de subsidie door de dorpsraad plaats.

Artikel 4, vierde lid, onder b en c Subsidiabele kosten

In artikel 3:3 van het Burgerlijk Wetboek worden onroerende en roerende zaken gedefinieerd. Onroerende zaken zijn de grond, de nog niet gewonnen delfstoffen, de met de grond verenigde beplantingen, alsmede gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken. Roerende zaken zijn alle zaken die niet onroerend zijn. Voorbeelden van roerende zaken zijn bijvoorbeeld meubilair, tenten, barbecues, computers.

Artikel 4, vijfde lid Subsidiabele kosten

Cofinanciering door aanvrager of derde bedraagt ten minste 50% van de volledige projectkosten. De overige projectkosten (50%) zijn subsidiabel zoals verwoord onder artikel 4.

Artikel 6, tweede lid Voorwaarden voor subsidie

Zie verder toelichting in het uitvoeringsprogramma ‘Leefbare Dorpen: de uitvoering 2009-2010’.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
J.R.H. Maij-Weggen, voorzitter
drs. W.G.H.M. Rutten, secretaris

Bijlage 2: Subsidieregeling Subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen'

Onderwerp: Subsidieregeling 'Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010'

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;

- Gelet op de Wet inrichting landelijk gebied; Gelet op artikel 2 en 19 van de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied 2007;
- Overwegende dat bij de vaststelling door Provinciale Staten van de revitaliseringsplannen op 22 april 2005 de sociaal economische versterking van het landelijk gebied en de leefbaarheid van dorpen als belangrijke doelstelling van de revitalisering is benoemd;
- Overwegende dat in het provinciaal Bestuursakkoord 2007-2011, in de programma-lijn Perspectiefrijk Brabant de kaders zijn vastgesteld voor de provinciale inzet op het thema leefbaarheid;
- Overwegende dat de startnotitie 'Leefbare dorpen en wijken' op 11 december 2007 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld (ZWC 0633);
- Overwegende dat de kaderstellende notitie 'Leefbare dorpen' op 18 april 2008 door Provinciale Staten is vastgesteld (ZWC 0652);
- Overwegende dat versterken van leefbaarheid in dorpen in beginsel een verantwoordelijkheid is van gemeenten;
- Overwegende dat de provincie vanuit haar rol als middenbestuur de leefbaarheid in de Brabantse dorpen wil versterken door de uitvoering van integrale dorpsontwikkelingsplannen te stimuleren;
- Overwegende dat de provincie hieraan financieel wil bijdragen;

besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Dorp: als zodanig door de gemeente benoemd gebied binnen een gemeente;
- b. Dorpsraad: door de gemeente erkende georganiseerde groep burgers met rechts-persoonlijkheid, die zich inzet voor de belangen van de mededorpsbewoners;
- c. Integraal dorpsontwikkelingsplan: plan waarin bewoners samen met de gemeente kijken wat er nodig is om de leefbaarheid binnen nu en pakweg tien jaar te verbeteren of te behouden in een dorp. Waar in vervolg gesproken wordt over een integraal dorpsontwikkelingsplan kan ook een vergelijkbaar instrument gelezen worden;
- d. Vergelijkbaar instrument: instrument dat vergelijkbaar is met een integraal dorpsontwikkelingsplan en voldoet aan de door de provincie gestelde subsidievoorwaarden, genoemd in artikel 6, onder b);
- e. Integraal: gericht op sociaal-culturele, ecologische, economische en ruimtelijke aspecten;
- f. Leefbaarheid: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg, welzijns- en gemakdiensten;
- g. Monitor: instrument dat de effecten van de provinciale bijdrage aan projecten

inzichtelijk maakt;

- h. Buitengebied: begrip uit de ruimtelijke ordening dat betrekking heeft op grond buiten de bebouwde kommen van steden en dorpen;
- i. Advies Team Projecten: team samengesteld uit beleidsmedewerkers afkomstig van verschillende directies binnen de provincie Noord-Brabant;
- j. Provinciaal planbegeleider: beleidsmedewerker van de provincie Noord-Brabant die ondersteuning biedt aan een aanvrager wanneer een integraal dorpsontwikkelingsplan niet volwaardig of uitvoeringsgereed is;
- k. Accountmanager Zorg en Welzijn: beleidsmedewerker van de provincie Noord-Brabant die functioneert als de inhoudelijke schakel tussen gemeenten en de provincie op het terrein van wonen, zorg en welzijn.
- l. Revitaliseringsdoelen: de doelen zoals beschreven in de revitaliseringsplannen, waarin de sociaal economische versterking en leefbaarheid van dorpen in het landelijk gebied als één van de belangrijke doelen is benoemd.
- m. Revitaliseringsplannen: de gebieds- en reconstructieplannen zoals vastgesteld door Provinciale Staten op 22 april 2005.

Artikel 2. Subsidiabele activiteiten

1. Subsidie kan aan gemeenten worden verleend voor projecten gericht op het versterken van de leefbaarheid in een dorp of in een door de gemeente erkend afzonderlijk buitengebied.
2. Een project heeft betrekking op het uitvoeren van een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan of een vergelijkbaar instrument.

Artikel 3. Doelgroep

Subsidie kan worden aangevraagd door een gemeente.

Artikel 4. Subsidiabele kosten

1. Voor het uitvoeren van een volwaardig integraal dorpsontwikkelingsplan, genoemd in artikel 2, tweede lid, bedraagt het maximale subsidiebedrag € 1.000.000,- en het minimale subsidiebedrag € 200.000,-.
2. De kosten die voor subsidie in aanmerking komen zijn kosten voor aanschaf van onroerende zaken, proces-, ontwikkel-, activiteiten-, publiciteits- en implementatiekosten, waaronder (loon)kosten van eigen medewerkers en vrijwilligers a € 65,00 per uur en (loon)kosten van externen.
3. De volgende kosten zijn niet subsidiabel:
 - a. kosten die voortkomen uit reguliere werkzaamheden binnen een gemeente, dorpsraad.
 - b. kosten voor aanschaf van roerende zaken.
4. De cofinanciering door aanvrager of derden bedraagt ten minste 50% van de begroting.

Artikel 5. Subsidieaanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt voorafgegaan door een verzoek om advies.
2. Een verzoek om advies kan vanaf 18 februari 2009 tot uiterlijk 1 juni 2010 bij Gedeputeerde Staten worden ingediend.
3. Het verzoek om advies wordt voorgelegd aan het Advies Team Projecten voor een integraal advies.

4. Na een advies door het Advies Team Projecten kan de gemeente een definitieve aanvraag doen.
5. Nadat het Advies Team Projecten advies heeft gegeven kan een provinciaal planbegeleider ondersteuning bieden aan de aanvrager om tot een definitieve aanvraag in het kader van deze subsidieregeling te komen.
6. Definitieve subsidieaanvragen kunnen vanaf 18 februari 2009 tot uiterlijk 1 september 2010 bij Gedeputeerde Staten worden ingediend.
7. Definitieve en complete subsidieaanvragen worden op volgorde van binnenkomst in behandeling genomen.
8. Een verzoek om advies en een definitieve aanvraag, zoals bedoeld in artikel 5, eerste en zesde lid, gaan vergezeld van:
 - a. Een gespecificeerde begroting van het totale project;
 - b. Een projectplan;
 - c. Een specificatie van de kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd uitgesplitst naar besteding per jaar;
 - d. Het integrale dorpsontwikkelingsplan dat de aanvrager wil uitvoeren;
 - e. Een actieplan, dat een prioritering bevat op onderdelen die tijdens deze bestuursperiode wordt gerealiseerd;
 - f. Een rapportage met daarin beschreven welke inspanningen door de gemeente zijn ondernomen om de revitaliseringsdoelen te realiseren.

Artikel 6. Voorwaarden voor subsidie

Voor het verkrijgen van subsidie voor projecten, zoals genoemd in artikel 2, tweede lid, gelden de volgende voorwaarden:

- a. Geen subsidie kan worden aangevraagd indien reeds een aanvraag is toegekend op basis van de Subsidieregeling Leefbaarheid; wijkprojecten/plannen Noord-Brabant 2009-2010 of de Subsidieregeling Leefbare Wijken 2008;
- b. Een integraal dorpsontwikkelingsplan bevat tenminste de volgende uitgewerkte onderdelen:
 - 1e bewoners doen mee;
 - 2e beeld van het dorp;
 - 3e beleving van het dorp door bewoners;
 - 4e analyse van de situatie, actieplan.
- c. Het integrale dorpsontwikkelingsplan is uitvoeringsgereed;
- d. Bij de uitvoering van het integrale dorpsontwikkelingsplan worden bewoners actief betrokken;
- e. Minimaal 50% van de geplande acties is gericht op sociaal-culturele aspecten.
- f. Het project sluit aan op provinciaal beleid te beoordelen door Gedeputeerde Staten, waarbij tevens wordt betrokken welke inspanningen door de desbetreffende gemeente zijn ondernomen om de revitaliseringsdoelen zoals beschreven in de revitaliseringsplannen te realiseren;
- g. Het project wordt gekenmerkt door een in opzet en tijd duidelijk afgebakend geheel van activiteiten en is weergegeven in een projectplan;
- h. Het project heeft duidelijke, realistische en meetbare doelstellingen;
- i. Het project is overdraagbaar;
- j. Aanvrager is bereid om de behaalde projectresultaten in het kader van verspreiding

- van good practices te presenteren op provinciale bijeenkomsten;
- k. Bij publiciteit over het project wordt bekend gemaakt dat het project gedeeltelijk mogelijk is gemaakt door een subsidie van de provincie Noord-Brabant;
- l. De aanvrager vult bij de start, tussentijds en aan het einde van het project een vragenlijst in ten behoeve van een monitor;
- m. Binnen twee maanden na toekenning van de subsidie moet met de uitvoering van het project zijn gestart;
- n. De projecten dienen binnen twee jaar na afgifte van de verleningsbeschikking te zijn afgerond.

Artikel 7. Subsidieverlening

1. De aanvrager krijgt binnen dertien weken na indiening van de definitieve aanvraag het besluit op de definitieve aanvraag.
2. Indien zich een omstandigheid voordoet, inhoudende dat het besluit op de aanvraag niet binnen dertien weken kan worden genomen, dan wordt de aanvrager hiervan voor afloop van de termijn in kennis gesteld.
3. Bij deze kennisgeving wordt een redelijke termijn genoemd, waarbinnen de beschikking tegemoet kan worden gezien.
4. De redelijke termijn als bedoeld in het derde lid bedraagt ten hoogste dertien weken.
5. Gedeputeerde Staten kunnen besluiten om ten aanzien van bepaalde aanvragen advies in te winnen van deskundigen.
6. In de beslissing op de aanvraag wordt melding gemaakt van het advies.

Artikel 8. Subsidievaststelling

De aanvraag tot subsidievaststelling vindt plaats zoals vermeld in artikel 14 van de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied 2007.

Artikel 9. Intrekking

De subsidieregeling uitvoeren integraal dorpsontwikkelingsplan Noord-Brabant 2009-2010 wordt ingetrokken.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst en vervalt met ingang van 1 januari 2011.

Artikel 11. Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010 Noord-Brabant.

's-Hertogenbosch, 7 april 2009

Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter	de secretaris
J.R.H. Majj-Weggen	drs. W.G.H.M. Rutten

Toelichting bij de 'Subsidieregeling Uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen 2009-2010 Noord-Brabant'

Algemeen

In de programmalijn Perspectiefrijk Brabant, die onderdeel uitmaakt van het provinciaal bestuursakkoord 2007-2011 zijn kaders vastgesteld voor provinciale inzet op het thema leefbaarheid. In 2008 hebben gemeenten voor het eerst gebruik van de subsidieregeling 'Uitvoering integrale dorpsontwikkelingsplan 2008'. Op basis van ervaringen die zijn opgedaan met deze subsidieregeling is besloten de subsidieregeling 'Uitvoering integrale dorpsontwikkelingsplan 2008' voor de jaren 2009 en 2010 aan te passen en is het uitvoeringsprogramma 'Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010', bijgesteld. Dit uitvoeringsprogramma 'Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010' is tegelijk vastgesteld met de onderhavige subsidieregeling uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010.

De provincie wil door middel van het beschikbaar stellen van subsidie in de voorliggende subsidieregeling uitvoeren integrale dorpsontwikkelingsplannen Noord-Brabant 2009-2010 bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in dorpen in de provincie Noord-Brabant.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 4, tweede lid en derde lid, onder b Subsidiabele kosten

In artikel 3:3 van het Burgerlijk Wetboek worden onroerende en roerende zaken gedefinieerd. Onroerende zaken zijn de grond, de nog niet gewonnen delfstoffen, de met de grond verenigde beplantingen, alsmede gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken. Roerende zaken zijn alle zaken die niet onroerend zijn. Voorbeelden van roerende zaken zijn bijvoorbeeld meubilair, tenten, barbecues, computers.

Artikel 4, vierde lid Subsidiabele kosten

Cofinanciering door aanvrager of derde bedraagt ten minste 50% van de volledige projectkosten. De overige projectkosten (50%) zijn subsidiabel zoals verwoord in artikel 4.

Artikel 5, eerste tot en met vijfde lid Subsidieaanvraag

Zie verdere toelichting in het uitvoeringsprogramma 'Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010'.

Artikel 6, onder b

Voorwaarden voor subsidie

Zie verdere toelichting in het uitvoeringsprogramma 'Leefbare Dorpen: De uitvoering 2009-2010'.

Artikel 6, onder e

Voorwaarden voor subsidie

Deze 50% heeft geen betrekking op de totale begroting maar het betreft de acties uit het actieplan.

Artikel 6, onder f

Voorwaarden voor subsidie

Bij de beoordeling van de aanvraag wordt mede betrokken welke inspanningen door de gemeente zijn ondernomen om andere doelen uit de revitaliseringsplannen te realiseren.

Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- de nakoming van de bestuursovereenkomst van juli 2005 en met name de actualisering van bestemmingsplannen buitengebied die de uitvoering van de revitaliseringsdoelen ondersteunen;
- de intrekking van lege milieuvergunningen zoals afgesproken in het verdrag van Cork (juli 2003);
- de ontwikkeling en inrichting van binnen de gemeente aanwezige landbouwontwikkelingsgebieden;
- de realisering van de afwaartse beweging;
- de planologische medewerking aan noodzakelijke functiewijzigingen bij de inrichting en realisering van de ecologische hoofdstructuur;
- de uitvoering en inrichting van delen van de ecologische hoofdstructuur waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Dit betreft met name de droge ecologische verbindingzones.
- de planologische medewerking aan noodzakelijke functiewijzigingen bij de inrichting en realisering van regionale waterbergingsgebieden.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

voorzitter

secretaris

J.R.H. Maij-Weggen

Dr. W.G.H.M. Rutten

Bijlage 3: Tips ter inspiratie voor de sociaal-culturele inhaalslag

Een blauwdruk voor een sociale paragraaf in IDOP's bestaat niet. Elke kern is immers anders. Onderstaande lijst met vragen is bedoeld om betrokkenen te inspireren voor het opnemen en uitwerken van sociale en culturele aspecten in het IDOP.

- Hoe 'vindt en bindt' u vrijwilligers (in het verenigingsleven) in uw dorp?
- In hoeverre is er sprake van sterke binding tussen de dorpsbewoners, ontmoeting en een actieve inzet van bewoners?
- Hoe kan de samenwerking gefaciliteerd worden tussen diverse organisaties en verenigingen die onder één dak gehuisvest zijn of gaan worden?
- Zijn er voldoende ontmoetingsplekken of -gelegenheden voor zowel algemeen gebruik als voor gebruik door specifieke doelgroepen zoals jongeren en ouderen?
- Hoe wordt rekening gehouden met vergrijzing en de gevolgen daarvan in uw dorp, zoals toenemende zorgbehoefte van mensen en dementie?
- Hoe wordt uitsluiting van nieuwkomers, etnische-, culturele- en religieuze minderheden, homoseksuelen, mensen met een beperking of wie dan ook voorkomen in uw dorp?
- Hoe is de ondersteuning geregeld van informele zorg, zoals mantelzorg en vrijwillige thuishulp?
- Is opvoedingsondersteuning voldoende beschikbaar en laagdrempelig bereikbaar? Kunnen jongeren zelf ook ergens terecht?
- Hoe staat het met preventie van alcohol- en drugsmisbruik?
- Zijn er voldoende cultuurvoorzieningen aanwezig in het dorp en zijn deze voorzieningen beschikbaar en toegankelijk? Denk aan bibliotheken, sociaal-culturele accommodaties (zalen, podia), amateurverenigingen, cultuurraad, cultuurroute.
- In hoeverre voelen bewoners zich veilig in hun dorp?

U kunt ook denken aan vragen waarbij er een relatie wordt gelegd tussen sociaal-culturele, ecologische, economische en ruimtelijke aspecten:

- Welke aanpassingen zijn nodig in de woning om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten blijven wonen?
- In hoeverre zijn openbare voorzieningen, accommodaties en diensten voldoende bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar? Denk hierbij met name ook aan mensen met een functiebeperking, zorgbehoevende ouderen etc.
- Als bewoners zich onveilig voelen in hun dorp, welke maatregelen in de openbare ruimte zouden kunnen bijdragen aan het verminderen van dit gevoel (verlichting, beter groenonderhoud).

Bij het opstellen van het actieplan kunt u denken aan de volgende sociaal-culturele maatregelen:

- 'Vinden en binden' van vrijwilligers
- Preventie alcoholgebruik op basisscholen
- Informatiepunt WMO in het buurthuis/multifunctionele accommodatie
- Informatie- en adviespunt bibliotheek in het buurthuis/multifunctionele accommodatie

- Huiskamerproject voor (eenzame) ouderen
- BTB-scan (bereikbaar, toegankelijk, bruikbaar) bij gemeentelijke accommodaties (buurthuis, basisschool, buitenschoolse opvang)
- Slimme zorg
- Cultuur en sport als bindmiddel

Colofon

Het uitvoeringsprogramma Leefbare Dorpen is een uitgave van de Provincie Noord-Brabant Directie Sociale Culturele Ontwikkeling

Voor verdere informatie kunt u terecht bij:
M. Bakker-van der Pasch
Telefoon: (073) 681 2559
email: mvdpasch@brabant.nl

Ontwerp: Cragt Communicatie & Creatie
Druk: OBT

Provincie Noord-Brabant

Directie Sociale en Culturele Ontwikkeling
Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
www.brabant.nl